ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 23
Архівний № 692

Управління СБУ
по Сумській області

фильтрационное

ДЕЛО № 16369

Гречаник
Антонина Аполоновна

Начато: 26 февраля 1947 г.
Окончено: август 1992 г.
на 9 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд Р-7641
Опис 23
Архівний № 692

небезпека загрожує молодим сходам.

Використання курей для боротьби з довгоносиком в цих районах організовано дуже незадовільно. А про те, як іде ручне визбирування жука, найкраще свідчить така цифра: в Дубов'язівці досі зібрали лише 10 кілограмів довгоносика.

Ручного збору шкідника не забезпечили і в багатьох інших колгоспах нашої області. Досить сказати, що з 440 кг жука, зібраного в області, 347 кг припадає на один Лебединський район. Ручне визбирування треба якнайширше запровадити на місцях основної зимівлі і масового виходу жука. На цій роботі можуть з успіхом працювати і дорослі, і діти. Щоб краще заохочувати збирачів довгоносика, потрібно якнайповніше застосовувати стимулюючі заходи. В кожному колгоспі мають бути обов'язково встановлені сигнальні пости, які повинні пильно стежити за появою шкідника і своєчасно повідомляти про це колгоспних бригадирів.

Довгоносик—не єдиний шкідник бурякових плантацій. Де-не-де на посівах уже почався літ озимої совки, яка особливо небезпечна для другого періоду росту буряків. Виставивши повсюди контрольні ловчі корита з патокою, можна попередити появу цього шкідника і своєчасно організувати боротьбу з ним.

Дружні сходи цукрових буряків в нашій області дають підстави чекати в цьому році високого урожаю. Бойове завдання партійних, радянських і земельних працівників, керівників колгоспів і всіх колгоспників—вжити рішучих заходів до того, щоб врятувати посіви від шкідників, не дати загинути жодному корінцю.

Указ Президії Верховної Ради СРСР

Про нагородження Маршала Радянського Союзу Говорова Л. О. орденом „Перемоги"

За вміле виконання завдань Верховного Головнокомандування по керівництву бойовими операціями великого масштабу проти німецьких військ під Ленінградом і в Прибалтиці—нагородити

Орденом „ПЕРЕМОГА"

Маршала Радянського Союзу **Говорова** Леоніда Олександровича.

Голова Президії Верховної Ради СРСР М. КАЛІНІН.
Секретар Президії Верховної Ради СРСР О. ГОРКІН.
Москва, Кремль. 31 травня 1945 року.

Посилимо допомогу Донбасу!

Одна за одною стають до ладу шахти Донбаса. Всесоюзна кочегарка дає все більше і більше вугілля нашій промисловості і залізничному транспорту. Вся країна вкладає свою частку в справу відродження Донбаса.

Райони нашої області шефствують над рядом шахт трестів „Брянськвугілля" і „Серговугілля". Багато колгоспників і колгоспниць—земляків наших поїхали працювати в Донбас і тепер стали знатними людьми.

Хто не знає Ольгу Кравченко з колгоспу „Паризька комуна", Краснопільського району? Вона стала керівником молодіжної бригади навалювибійниць на шахті Анненка. Були дні, коли Ольга виконувала норму більше, ніж на 1000 процентів. На цій шахті працює понад 100 сумчанок.

З Путивльського району поїхала на шахту Ніна Радіна. Вона уклала договір—працювати там кілька місяців. Але незабаром Ніна писала близьким:

—Привітно зустрів нас Донбас. Я і мої землячки Анастасія Суворова, Марія Колтунова живемо в чистій, затишній кімнаті. Нам тут добре. На шахті я залишаюся працювати назавжди.

Ольга Кравченко, Марія Комар, Віра Мірошниченко та інші дівчата пишуть додому:

„Ми полюбили шахту і вирішили залишитись тут".

Їх руками відбудовуються шахти, їх руки дають на-гора вугілля.

Багато колгоспників і колгоспниць йдуть на постійну роботу в Донбас. Значна частина укладає договір на 6—12 місяців.

Партія і уряд надають великого значення організованому набору робочої сили. Колгоспникам, які уклали договори на тимчасову роботу на шахтах, надається ряд пільг. Вони забезпечуються гуртожитками, постільним приладдям, підвищеними нормами постачання продуктами харчування, промисловими товарами та інш.

За останні місяці з Ульянівського району поїхало в Донбас 81 чоловік. Тут районні організації роз'яснили колгоспникам значення Донбаса для країни, розповіли про рішення уряду по оплаті праці і постачанні шахтарів. Організовано укладають договори в Грунському і Буринському районах.

Але, на жаль, в ряді районів партійні, комсомольські, радянські організації не займаються питанням допомоги Донбасу. Синівський, Зноб-Новгородський, Червоний, Конотопський, Шосткинський та деякі інші райони до цього часу навіть не підібрали уповноважених по набору робочої сили і укладенню договорів. Не проводять масово-політичної роботи. В результаті з цих районів в Донбас виїхали одиниці.

Великий подвиг нашого народу у Вітчизняній війні. Завоювавши перемогу на фронті, радянський народ докладає всіх сил, щоб швидше відбудувати народне господарство і в першу чергу вугільно-металургійну промисловість. А для цього потрібні люди. Шахти Донбаса чекають робочих рук.

Обов'язок всіх колгоспів і колгоспників, всіх райкомів КП(б)У, виконкомів райрад і райкомів комсомолу—допомагати Донбасові не тільки кріпильним лісом, будівельними матеріалами, але і робочою силою, кадрами відбудівників і гірників.

Допоможемо відродити Всесоюзну кочегарку, допоможемо швидше залікувати рани, завдані фашистськими загарбниками Донбасові!

...м визволили місто Калінін.

Влітку 194' року над Москвою прогримів перший історичний салют на честь військ Червоної Армії, які визволили столицю союзної Чехословаччини — Прагу.

(„Радянська Україна").

Маршала Конєва,

...атестат зрілості!"

Учитель І. Абрамов.

Шосткинський район

Плоди наполегливої праці

Сумська неповна середня школа № 20 потопає в зелені. В шкільному саду цвітуть яблуні. На подвір'ї чисто. Стежки висипані піском. Дівчатка жваво щось обговорюють. Вони святково одягнені, чепурненькі, і в кожної квіти: на грудях, в косах, просто в руках. Діти люблять весну, люблять квіти.

Дзвоник. Заходимо в 7-й клас. Запах квітів у класній кімнаті; скрізь—на столі, вікнах, партах букети конвалій, тюльпанів, бузку.

Проходить екзамен з української мови та літератури (усний).

Вчителька Віра Михайлівна Журавлівна (вона ж і директор школи) викликає двох учениць до столу. Вони беруть білети. Займають свої місця. Зосереджено обдумують відповіді.

—Я можу відповідати.

—Добре.

Біля столу Ніна Приходько. Розумні великі очі сповнені впевненістю і спокоєм. Голос ллється, як мелодійна пісня. Грунтовно, твердо відповідає Ніна на всі питання в її білеті. Проте Віра Михайлівна вимоглива, подає додаткові питання:

— Прошу визначити, що зветься „трагедією".

І дівчина дає точне визначення, підкріплюючи прикладами.

Ніну Приходько змінює учениця Ганна Шинкаренко. Вона трохи хвилюється, а тому легенький рум'янець вкриває щоки. Та це одна мить. Ганна починає відповідати, захоплюється, забувши, очевидно, що стоїть перед столом екзаменаційної комісії, яка до початку екзаменів здавалась їй „страшною". Відповіді чіткі, докладні. Мова яскрава. Відчувається значний запас слів.

Віра Михайлівна заслужено може гордитися своїми вихованками. Всі вони, а їх в 7-му класі складає екзамен 23 чоловіка, відповідали на питання добре, твердо знаючи пройдений матеріал.

Недавно цей клас писав письмову роботу з української мови (переказ). Наслідки хороші. Учениці відмінниці і на екзаменах відповідають і пишуть прекрасно. Зіна Ложевська, Ганна Шинкаренко, Ніна Крамінська, Віра Мішенина, Тамара Конченко і учениця Торгачова одержали найвищий бал — „5". Оцінку „4" одержали 12 учениць, трійку—7 учениць. Поганих робіт немає зовсім.

А з усної української мови та літератури 12 учениць дістали п'ятірки, п'ятьом виставлено оцінку „4", а решті — „3".

Цікавий випадок був у 4-му класі з арифметикою. Коли директор т. Журавлівна урочисто оголосила, що час відкривати пакет, надісланий з Наркомосу з завданням по арифметиці, вчителька хвилювалася. Справді, задачі були трудні. Виникло занепокоєння за учнів. До їх приходу в клас, тексти задач були вже написані на дошках. Увійшли чотирьохкласники. Розсілися. Робота закипіла. І через пару годин вже всі здали роботи. Ось наслідки — 13 учениць одержали — п'ять, 15—чотири, 13—три, жодної двійки. Найкраще і швидко виконали роботу відмінниці Ольга Маринич, Лідія Семенюта, і Лідія Шамрай.

Хороші наслідки і в 5-му класі з російської мови та літератури (усної) — 16 учениць дістали оцінку 5, дев'ять—4 і шість—3. Найкраще відповідала Зіна Гладченко.

Більше декади тривають екзамени. Успіхи добрі. Діти і вчителі попрацювали з великим напруженням взимку, а тому зараз пожинають прекрасні плоди своєї впертої праці.

В. Панасенко.

„Всі здамо екзамени на атестат зрілості!"

Учитель **І. Абрамов.**

Шосткинський район

...за" учениця школи № 2 Оловецька. Вона розповідає про кожну зокрема дійову особу твору. Яскравими фарбами змальовує „світлий промінь" в темному царстві — Катерину. Говорить про значення твору.

Доброю мовою, образно і чітко характеризує учениця Мясникова образ Обломова і обломовщину.

* * *

Перед нами письмові роботи десятикласниць сумської жіночої школи № 5.

З трьох запропонованих їм тем для твору більшість взяла строфу з вірша Тичини:

„Ми переможем. В нашій
бо землі
Й правда, й сила, й Сталін
в Кремлі".

В цій темі найяскравіше можна висловити свої почуття—безмежну любов до Батьківщини і палку ненависть до її ворогів, гордість за свій народ-переможець і прагнення все життя своє присвятити боротьбі за його щастя.

Якою гордістю за радянський народ пройнята робота Каті Чугай:

„З давніх часів на нашій землі розцвітали незвичайна хоробрість, простота і скромність. Наш селянин і кожна учениця закінчує свою роботу висловленням величезного щастя, яке вщерть сповнює радянських людей, щастя перемоги:

„Дев'ятого травня 1945 року о другій годині ночі,— пише Віра Однолько,— радянський народ почув слово, на яке чекав майже чотири роки, — „Перемога". Верховний Головнокомандуючий вітає народ з днем великої перемоги. На кожному кроці чути це слово, і воно звучить радісно і велично. Воно говорить про майбутню спокійну творчу працю радянських людей".

Наша молодь визначила своє місце в цьому творчому житті: „Перед нами стоїть завдання залікувати рани, завдані війною, всі сили віддати для того, щоб зробити нашу країну ще більш квітучою, ніж до війни",— пише далі Віра.

Пройде кілька років. Теперішні випускники середніх шкіл з інститутськими та університетськими дипломами як інженери, педагоги, лікарі, юристи стануть творцями цього квітучого майбутнього і завжди будуть з подякою згадувати школу, яка дала їм тверду основу наукових знань.

Н. Волинська.

Університет для батьків

У Львові організований університет для батьків, у який записалося вже 150 чоловік. Слухачі університету з великою увагою прослухали лекцію професора Смолинського — „Виховання дітей у школі та в сім'ї і зв'язок між сім'єю та школою". (РАТАУ).

2

Протокол допроса

1947 г. февраля 26 дня с. Берестовка

Я, оперуполномоч. Л-Деминского Ромчь мл. лейтенант Солохов, допросил

Греганик Антонина Аполоновна 1918 года рождения, уроженка и жит. с. Берестовка Л-Деминского р-на Сумской обл, украинка, б/п гр-ка ССС, неграмотная, колхозница, замужняя, не судимая.

С содержанием ст 89 ук УССР ознакомлена

Вопрос: Расскажите свою биографию? Гречаник

Ответ: Я, Гречаник Антонина Аполоновна родилась в 1918 году в с. Берестовка Л-Деминского р-на Сумской обл, в семье крестьянина. Отец умер в 1923 году, учиться я не могла и работала в своем хозяйстве, затем в колхозе до дня оккупации немцами нашего села. В период оккупации я работала на рядовых работах в сельхоз общине с сентября 1941 года по октябрь 1942 года. В октябре 1942 года не знакомые мне полицейские объезжали дома гр-н села Берестовки и забирали молодеж для отправки в Германию, так была взята из дома и я и направлена в Германию в гор. Цикау, где медкомиссией была признана негодной к физтруду и направлена на работу на кухню в лагере Восточных рабочих в гор. Цикау где я работала посудомойкой, уборщицей, чистила картофель. Работала я в Цикау с октября 1942 года по апрель 1945 года, т.е по день освобождения нас американскими войсками. В зону оккупации Германию Советской Армией передана в июне 1945 года, прибыла на родину в июле 1945 года

Вопрос Вызывались ли в полицию на допросы в период пребывания на оккупированной Советской территории.

Ответ: Нет, на допросах в полиции не была Гречаник

Вопрос: Вызывались ли Вы на допросы в полицию, другие органы немцев будучи в Германии, подвергались ли арестам?

Ответ: Нет, вызывам в полицию, допросам арестам в Германии я не подвергалась.

Вопрос: Кого Вы знаете из Советских граждан как Изменников Родине, предателей, пособников немцев?

Ответ: Таковых лиц не знаю

Вопрос: Кто может подтвердить Ваши показания?

Ответ: Мои показания подтвердят, совместно пребывавшие со мной в Германии:

Гречаник Мария Дорофеевна
Бесага Ольга

сейчас проживают в с. Берестовка Л-Долинского рна Сумской обл.

Вопрос: Что можете дополнить?

Ответ: Находясь в Германии в городе Цикау я вычила замуж — за Зинченко Бориса Семеновича 1921 года рождения уроженца с. Берестовки Л-Долинского рна Сумской обл, который так же был угнан в Германию. В настоящее время работает где то в Западной Украине; адреса не знаю

Протокол зачитан, с моих слов записан верно Гречаник

Допросил о/у РО
мл. л-нт [illegible]
(Солохов)

Справка

3

По учетам Л. Долинского Ротвд
гр-н Гречаник Антонина
Аполлоновна 1918 года рождения
Урож. с. Берестовки, Л. Долин. р-на
не проходит

Нач. Л. Долинского Ротвд
Л-нт Дурн Дурнов.

4

Справка

По учетам Л-Доминского Ро МГБ
гр-н Греганик Антонина Аполлоновна 1918 года
рождения, уроженка с. Берестовка Л-Доминского
рна Сумской обл
не проходит

1.03.47

1 Нач. Л-Доминского Ро МГБ
майор /Милашин/

6726

24

22

9.7Zubets

Зубец

20

Берестівка
с/рада
Л. Долинського
р-на
Сумской обл.
26/VII-45р.

Справка

Дана за гр. Берестівка Л. Долинського р-на Сумской обл. Гречанин Антонина Ополоновна нар. 1919р. в тім що така по соцстану виходець із сім'ї середняка. Батьки до революції займалися хліборобством, а з 1930р. член к-ну Соц-шлях де працюють і до цього часу. В час окупації німців працювала на рядовім роботом. В поліцією і німецькими властями звязків немало. В 1942р. така насильно угнана в Германію німецькими властями. В червні 1945р. така повернулась в Берестівку.

Голова сел. Голуд
Секретар Ковалів

24/VII-45р.

Утверждаю
Председатель районной
проверочно-фильтрационной
комиссии Дуйт

Сов. секретно

6

«15» V 1947 г.

Заключение
по фильтрационному делу
с. Нижовая Домна

Мы члены проверочно-фильтрационной комиссии при Л-Домнском РОГИЗД рассмотрев фильтрационное дело на репатриированного советского гр-на Греченик Антонина Аполоновна прибывшая к месту постоянного жительства с. Берестовки Л-Домнского р-на, Сумской обл.

и найдя, что такая проживала на оккупированной немцами территории и была насильно угнана в Германию.

Руководствуясь приказом МВД-МГБ СССР №00706/0268 от 16/XI-1945 года.

Постановили

Считать гр-ку Гречаник А. А. проверенной и фильтрационное на нее дело сдать в архив 1-го спецотдела УМВД для хранения и взять его на отрешенный учет.

2. Передать фильтрационное дело на гр-ку ... в ...

Для последующей агентурной разработки

Члены комиссии: 1. Зам. нач. Л-Долинского РОМВД МЛ. Л-нт [signature]

2. Нач. Л-Долинского РОМГБ Майор [signature]

НКВД СССР

Проверочно-фильтрационный пункт

Город Жыров

Видом на жительство служить не может

582

582

Действительно по 30 июня 1945 г.

Удостоверение

Выдано Рычаныk Антонина Аполоновна.
(фамилия, имя, отчество)

года рождения 1919, место рождения с. Берестивка Липоводолинский р-н, Сумской об.

в том, что он по прибытии из Германии

с „25 IV" м-ца по „4 VI"

м-ца 1945 г. содержался в Жыровском проверочно-фильтрационном пункте НКВД СССР и следует к избранному месту жительства ст. Сумы. Сумской об
(указать точный адрес)

Удостоверение по приезде к месту жительства должно быть сдано в местный орган НКВД для получения вида на жительство.

Начальник проверочно-фильтрационного пункта

(печать) (подпись)

Архивное [illegible] № 16389
пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № 00750
и оставлено для дальнейшего хранения в архиве в [illegible] фонде
как [illegible]
справочном учете.
Пересмотрел [illegible]
Согласны:
Начальник [illegible]
Нач. [illegible]
[illegible]
1955 г.

Моя фамилія 8

Гречаник Антонина Ополонівна.
родилася я в с. Берестівка
Липоводолинського р-н
Сумскої обл.
рік народження 1918 18 квітня.

Насильно мене забрали
в Германію в 1942 р. 10 жовтня.
нас брали тоді багато
з нашого села. Бесага
Ольга Максимівна, Гречаник
Марія Дорофіївна, Мостова
Галина та багато інших
Повернулася я з Германії
26 червня 1945 році.
Жила в городі Увікао.
Працювала на Французькі
кухні від автозавода.
Зараз я проживаю сумська обл.
п-т Липова Долина
ул. Ковпака 9
Гречаник Антонина Ополонівна

Сумск. обл.
Вх. № 2-252
7 08 92

9

августа 2

245950

Сумская обл
п/т Липовая Долина
ул. Ковпака, 9
Гречаник
Антонине Аполлоновне

Гречаник
Антонина Аполлоновна
1918 г. с. Берестовка
Липоводолинского р-на Сумской обл

по месту рождения
10 октября 1942 года
с. Берестовка
Германия
г. Цвикао, рабочая на кухне

апрель 1945 года
с 25 мая по 4 июня 1945 года
ПФЛ Харов
26 июня 1945 года

=Оничко=

Управление Комитета государственной безопасности УССР

по Сумской области

«____» _____ 198 г. №_____ г. Сумы

1. 04. 1987 г. Сумы, тип. УВД. Зак. № 546, т. 5000

ЗАВЕРИТЕЛЬНАЯ НАДПИСЬ

В данном деле пронумеровано 9 листов (девять)

«26/XI-92» 19 г.

Должность

Подпись

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

В даній справі пронумеровано 9 аркушів (девять)

«10» 01 93

Посада крамиц. фондов

Підпис

Перевірено 26.10.2026

АРТ 1 С 3803-1